

Obductie

Onderzoek van een overledene

Naar aanleiding van het overlijden van één van uw dierbare naasten heeft de behandelend arts, of u zelf, verzocht een obductie te verrichten. Een obductie kan allerlei vragen oproepen, zoals "wat gebeurt er eigenlijk tijdens een obductie" en "wanneer horen wij het resultaat van dit onderzoek"? Hieronder geven wij u informatie waarmee u antwoord krijgt op uw vragen om u te helpen bij uw beslissing.

Wat is een obductie?

Een obductie is een uitwendig en inwendig onderzoek van het lichaam van een overledene. Dit onderzoek wordt verricht door een patholoog. De patholoog inspecteert tijdens een obductie het uitwendige lichaam en alle inwendige organen.

Waarom obductie?

De meest voorkomende reden voor een obductie is dat nabestaanden en artsen willen weten waaraan iemand is overleden. Een obductie kan hierover in veel gevallen duidelijkheid geven. Dit is belangrijk voor u als nabestaande, maar ook voor anderen in de toekomst. Een obductie kan ook de artsen helpen eenzelfde ziektebeeld in de toekomst bij andere patiënten te herkennen en te behandelen. In sommige gevallen wordt een obductie uitgevoerd om vast te stellen of er sprake kan zijn van een erfelijke ziekte.

Tenslotte is een obductie van belang, omdat door bestudering van het obductiemateriaal veel kennis over ziekten wordt verkregen.

Wat gebeurt er bij een obductie?

De patholoog opent het lichaam van de overledene om de inwendige organen te inspecteren. Daarna worden deze uit het lichaam verwijderd en verder onderzocht. Hierbij wordt ook de binnenkant van de organen geïnspecteerd. Van elk orgaan wordt een klein stukje weefsel weggenomen voor microscopisch onderzoek. Na onderzoek worden de organen teruggeplaatst in het lichaam.

In sommige gevallen kan een orgaan voor verder onderzoek naar het laboratorium worden meegenomen. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de afwijking zo ingewikkeld is dat een expert uit een ander ziekenhuis moet worden geraadpleegd. Of als een orgaan eerst moet worden bewerkt voordat het onderzoek kan plaatsvinden.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

Indien er toestemming voor schedelobductie wordt gegeven is dit voor hersenen meestal het geval.

Het weefsel en de organen worden bewaard en worden niet met de overledene mee begraven of gecremeerd. Dit lichaamsmateriaal wordt later alsnog gecremeerd.

Hoe verloopt de procedure?

De behandelend arts vraagt u toestemming voor lichaamsobductie en/of schedelobductie. Heeft u bezwaar tegen het bewaren van organen of het uitnemen van de hersenen uit de schedel, dan kunt u dit aangeven bij de arts. Dit kan tot gevolg hebben dat tijdens de obductie onvoldoende gegevens worden verkregen. De arts bespreekt dit met u.

Elke obductie die op een werkdag is aangemeld voor 08.00 uur wordt in principe dezelfde dag uitgevoerd. Als een obductie na 08.00 wordt aangemeld, dan wordt deze de volgende werkdag uitgevoerd. Enkel op vrijdag worden ook obducties uitgevoerd die in de loop van de dag worden aangemeld, mits de obductie kan beginnen voor 16.00 uur. Indien een obductie later op vrijdag of in het weekend wordt aangemeld, dan wordt dit de eerstvolgende werkdag.

Na de obductie

Na de obductie wordt de overledene door de begrafenisondernemer opgehaald voor de voorbereidingen op de crematie of begrafenis. Het maakt voor deze gang van zaken geen verschil dat een obductie is uitgevoerd. De gevolgen van de obductie zijn niet zichtbaar bij de opbaring, tenzij er schedelobductie is verricht bij een overledene met weinig of geen hoofdhaar.

Uitslag

De patholoog maakt een verslag van de obductie en stuurt dit naar de behandelende arts. Dit duurt bij een lichaamsobductie ongeveer zes weken en bij een hersenobductie moet u met zes maanden rekening houden. Als u over deze uitslag geïnformeerd wilt worden, verzoeken wij u contact op te nemen met de polikliniek om een afspraak te maken voor een gesprek met de behandelend arts.

Uitzonderingen

Een obductie kan niet worden uitgevoerd als de overledene in een wilsbeschikking heeft laten opnemen dat hij/zij geen obductie wenst. U kunt dan ook als nabestaande niet meer toestemmen in een obductie.

Bij een niet-natuurlijk overlijden, bijvoorbeeld na een (vermoedelijk) ongeval of een misdrijf, is het noodzakelijk dat de gemeentelijke lijkschouwer wordt ingeschakeld. Die beoordeelt dan de omstandigheden van het overlijden en beslist, in overleg met de Officier van Justitie, of een gerechtelijke obductie moet worden verricht. Dit kan zonder uw toestemming plaatsvinden en u kunt hierop geen invloed uitoefenen.

Een obductie bij kleine kinderen verloopt in principe hetzelfde als bij volwassenen, behalve dat er eerder kan worden overgegaan tot het bewaren van (delen van) organen om deze op een later tijdstip uitgebreider te onderzoeken. Dit gaat in samenspraak met de nabestaanden. De kinderarts bespreekt dit met u.

Vragen

Vragen kunt u stellen aan de behandelend arts.

Meer informatie vindt u op www.pathology.nl.

Toestemming voor obductie

Naam: _____

Adres: _____

Postcode/plaats: _____

Telefoon: _____

Relatie tot overledene: _____

Verklaart dat de arts hem/haar tijdens een gesprek op een begrijpelijke wijze en naar tevredenheid heeft ingelicht over de obductie en de gevolgen daarvan. De folder 'Obductie' werd verstrekt en hij/zij heeft geen vragen meer.

1. Hij/zij geeft vrijwillig en weloverwogen wel toestemming☐ voor lichaamsobductie ☐ voor schedelobductie**2. Hij/zij geeft vrijwillig en weloverwogen géén toestemming**☐ voor lichaamsobductie ☐ voor schedelobductie**Gegevens overledene**

Naam: _____

Geboortedatum: _____

Adres: _____

Postcode/plaats: _____

Getekend op: _____

Handtekening ondergetekende**Handtekening arts**